

ATANÁZ PÜSPÖK

2017 utolsó két hete a karácsony jegyében telik el, amelynek szentestéje idén vasárnapra esik. A karácsony ünnepét előkészítő hét zsolozsmája a nagyheti mintára íródott. A pénteki királyi imaórák himnuszai (görög „sztihirái”) olykor még versmérték szerint is megegyeznek a nagypéntekiekkel. A sok ponton nagyhéthez hasonlító hét folyamán előkészített ünnepet a karácsonyi, avagy „téli Pászkának” is szokás nevezni.

Nyolc évtizede kiadott „Ménologionunk” szerint december 25-e is „húsvét”, mert „görög könyveink Pászka = húsvét megnevezéssel illetnek minden olyan nagyobb ünnepet, melyen a szigorú életű szerzetesek kivételesen húseledelekkel is élhettek”. De – mint láthatuk – nemcsak a hús „vételezésével”, hanem inkább legnagyobb ünnepeink hasonlóságával függ össze ez a szép elnevezés.

A „téli Pászka” világossága

Amikor előünnepi tropárunkban arról éneklünk, hogy karácsonykor újra megnyílt az Édenkert, tudatosítjuk azt, hogy hozzáférhetővé vált az élet fája: „Készülődj föl, Betlehem, mindnyájunk számára megnyílik az Édenkert! Ékesítsd fel magad, Efráta, mert a barlangban az élet fája sarjad ki a Szűztől.” Márpedig a Krisztus születésével hozzáférhetővé vált élet fája a szenvedést, a nagyhetet, a keresztfát is eszünkbe juttatja. Amikor Jézus Krisztus megszületett, Isten Fia azzal a céllal jött e világra, hogy értünk meghalva életet árásson reánk. Születése hajnalán ugyanúgy „nagy világosságról” éneklünk, mint húsvét hajnalán. „A nép, mely sötétségben járt, nagy világosságot látott, a halál árnyéktartományában ülöknek világosság támadt” – idézzük föl Izajás énekét. Hiszen a ragyogó éjszakai fényt ismerték föl a pásztorok, és a csillag fénye vezette az Úr felismerésére a bölcsket.

Az év utolsó hetében ezért minden áldott nap az ünnepi tropárt énekeljük: „A te születésed, Krisztus Istenünk, földerítette a világnak az istenismeret világosságát, mert a csillagimádó bölcsket a csillag megtanította, hogy téged, mint az igazság Napját leborulva imádjának, és mint magasságbeli Napkeletet tiszteljenek...” Mert „az istenismeret világosságát” megpillantva mindenkit erre a ragyogásra tesszünk figyelmessé. Azt kívánjuk, hogy amikor az éjszakák már kezdenek rövidebbek lenni, Isten ismeretének szívet melengető világossága ragyogjon be mindenkit. A karácsonyi Pászka végső célja a megváltó Krisztussal

való találkozás, vagyis az, hogy Ő e világra jöjjön bennünk is, így az ember a földről az égbe, a halálból az életbe, a Szentháromság életközösségébe léphessen be.

Ezért is kezdjük az új évet „a Világosság előünnepének” napjaival. Mert keleti egyházunk vízkeresztet a megvilágosodás, a fény ünnepének, „a Világosság ünnepének” is nevezi. Az új esztendő első péntekjén is királyi imaórákat végzünk, a nagy esti zsolozsmán pedig újra elénekeltük Izajás énekét a népről, „mely sötétségben járt, s nagy világosságot látott”. Az Istenjelenés ünnepének másnapján felolvassuk ezt az evangéliumban is: „a nép, mely sötétségben ült, nagy világosságot látott. Világosság támadt azoknak, akik a halál országában és árnyékában ültek.” (Mt 4,12-17) Mert Jézus örömhírével ez a világosság árad ki reánk, ma élő emberekre is.

A „téli Pászka” ünnepkörében világossá válik a Szentháromság egy Isten titka. Nemcsak a napkeleti bölcsék vagy Keresztelő Szent János, hanem mi is tudatosítjuk, hogy egyedül a Szentháromságot kell imádnunk. Világos számunkra az is, hogy amikor Jézus Krisztus megkeresztelkedik, a víz is megszentelődik általa. Ünnepeink során a sziporkázó hóban és téli napsugártól csillámló vízben megszentelődik környezetünk és az ünnepek folyamán megjavuló életünk is. Visszanyert istengyermeki szabadságunkat ünnepeljük az év végi és újévi „szabad napokon”, húsvéthoz hasonlóan böjtölés nélkül, a „téli Pászkánk” örömeiben.

Szeretettel kívánok mindenkinek áldott karácsonyt és Istenjelenést!

LÉLEK

- 1 Köszöntő – *Atanáz püspök*: A „téli Pászka” világossága
- 4 *Papp András*: Az Istenszülő emlékezete
- 6 *Cselényi István Gábor*: Karácsony (Gal 4,4–7; Mt 2,1–12)
- 8 *Anasztázia nővér*: Anyaság – szeretesség
- 9 Kántáló ének Nagybégányból
- 10 *G. Gabriella*: Felülről szőtt
- 13 A 2018. évi máriapócsi búcsúk és zarándoklatok rendje
- 14 *Papp Szabolcs*: Szent Haralambosz fölszentelt vértanú
- 15 *Polgári László*: Vízkereszt, az Istenjelenés ünnepe
- 16 Ferenc pápa üzenete a szegények I. világnapja alkalmából
- 19 *Ivancsó István*: Az ösatyák vasárnapja
- 20 *Ivancsó István*: Az őszövetségi szentatyák vasárnapja
- 21 *Marosi Anita*: Csillagforgató betlehemes Tiszacsomáról
- 22 *Speidl Bianka*: Karácsony Szíriában
- 24 *Papp Miklós*: Vízkereszt: ikon és etika

EMBER

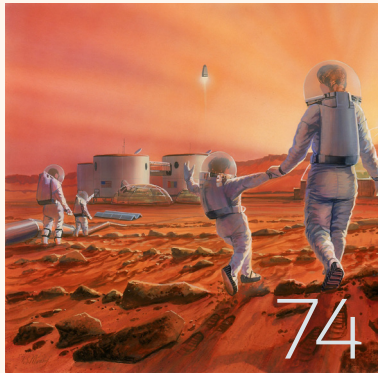
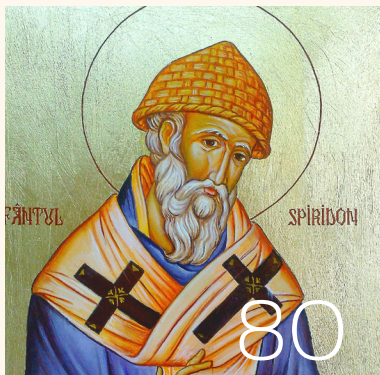
- 26 A karitászmunka Istentől kapott küldetés
- 28 *M. Erika*: „Az üdvösség ruhájába öltöztetett”
- 30 *Szemán-Tóth Teodóra*: Gondolatok a #MeToo-jelenség kapcsán – avagy neveljük gyermekeinket tudatosan!
- 32 *Király András*: Legyünk a jótékonyság kezdő tizenegye! – Labdarúgók a szegényekért
- 34 *Szögeczki Sára*: Lépésről lépésre...
- 36 *Homolya Dániel*: Mindannyian másak vagyunk!
- 37 *Laskay Anna*: Női kereskasztal – Újratervezés

- 38 *Obbágy Lacus*: Új szövetségi kapitány helyett újszövetségi kapitányt! (Üzlet, pénz, erkölcstelenség – hová tart a labdarúgás?)
- 42 *Baráth Gergely*: Van Isten? Miért nincs?
- 44 *Kondás Csombi*: Sajnálom, bocsánat, köszönöm, szeretlek (Interjú Kowalsky meg a Vegával)

ÉRTÉK

- 48 *Ivancsó Bazil*: A Szentföld érdekességei VI.
- 50 *Papp András*: Százötven éve született Papp Antal püspök, a Miskolci Exarchátus első kormányzója
- 53 *Gajdos Pál*: Szabad-e az Istent dicsérni – eszperantó nyelven?
- 54 *Cselényi István Gábor*: Régi karácsonyok egy görögkatolikus papcsaládban
- 56 *Nagy Mihály Géza*: A bizánci szakrális építészet hatása Nagy Szulejmán korszakára
- 60 *Terdik Szilveszter*: A fabrianói könnyező ikon
- 62 *Szabó-Kiss Beáta*: Magával ragadó bizánci dallamok
- 64 *Legeza József*: Könyvespolc mellett – A rendíthetetlen ólomkatona
- 66 *Legeza Kata*: Mozivászon előtt – Templom a dombon
- 68 *Kanyó Árpád*: Liturgikus színes Keleten 4. rész
- 70 *Kanyó Árpád*: A szent negyven nap böjti rendje
- 74 *Ivancsó Bazil*: Liturgikus élet a Marson
- 76 Ez történt – 2017 tél
- 78 *Cselényi István Gábor*: A sorsunkban osztozóhoz (vers)
- 79 Kukta – Ruszin karácsonyi ételek Komlóskáról
- 80 *Cselényi István Gábor*: A boldogság ígérete (vers)
- 80 A kecskepásztor püspök

MEGJELENT A

GÖRÖGKATOLIKUS SZEMLE

KIADÁSÁBAN, A HAJDÚDOROGI FŐEGYHÁZMEGYE,
A MISKOLCI EGYHÁZMEGYE ÉS A NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE
EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL

KIADJA A SZENT ATANÁZ GÖRÖGKATOLIKUS
HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA

FELELŐS KIADÓ: DR. VÉGHSEŐ TAMÁS REKTOR

HONLAPUNK CÍME: WWW.GOROGKATOLIKUS.HU
FACEBOOK.HU/SZEMLELETMAGAZIN

A SZERKESZTŐSÉG CÍME:

4400 NYÍREGYHÁZA, BETHLEN G. U. 13–19.

TEL: +36/42-597-600

TERJESZTÉSSEL ÉS MEGRENDELÉSSEL KAPCSOLATOS

INFORMÁCIÓ: KIADVANYOK@SZENTATANAZ.HU

TARTALOMMAL KAPCSOLATBAN:

SZEMLELET@GOROGKATOLIKUS.HU

SZÁMLASZÁM:

10702071-19204893-52300002

(SZENT ATANÁZ GÖRÖGKATOLIKUS HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA)

FŐSZERKESZTŐ: KIRÁLY ANDRÁS

FŐMUNKATÁRS: TÓTH TEODÓRA

FOTÓK: BAKOS ZOLTÁN, DOBOS KLÁRA,
GERNER ATTILA, KIRÁLY ANDRÁS,
SZILÁGYI ICUS, ZADUBENSZKI NORBERT,
POLYÁKNÉ TÓTH NÓRA,
VARGA B. BERNADETT

ÁRCLAT, TÖRDELÉS: PROJEKT-TEAM DTP STÚDIÓ

NYOMDAI MUNKÁK: IMIPRINT-NYOMDA, NYÍREGYHÁZA

ISSN: 1416-793X

A GÖRÖGKATOLIKUS SZEMLE MEGRENDELHETŐ POSTÁN
A SZERKESZTŐSÉG CÍMÉN VAGY ELEKTRONIKUS FORMÁBAN

A KIADVANYOK@SZENTATANAZ.HU CÍMÉN.

RENDELÉSSEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓ

A SZERKESZTŐSÉG ELÉRHETŐSÉGEIN KÉRHETŐ.

NYÍREGYHÁZA, 2017